Poštnina plačana v gotovini.

ŠTEV. 118. V LJUBLJANI, torek, 23. junija 1925. Posamezna številka Din 1·—. LETO II.

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelj in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20·—, inozemstvo Din 30·—.

Neodvisen politični list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 18. TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.688.

Kako bi moralo biti!

Vladno časopisje s ponosom kaže na dvig dinarja in vzklika: Glejte, kako dobro vladamo, naše gospodarstvo napreduje, naš izvoz narašča, draginja bo pričela padati, finančni minister štedi, povsodi napredek in demagogi so izgubili vsako nado, da bi mogli zlorabljati ljudsko nezadovoljnost.

In vse to je napisano v isti številki mladinskega popoldanskega lista, v kateri so natiskane tudi besede g. dr. Puca, enega glavnih voditeljev mladinske vladne stranke. Te besede se glase: »Potrebno je enkrat povedati jasno, da na tak način, kot se je dosedaj delalo pri obdavčenju, ne gre naprej. S strahom opažamo, da je ogrožena bodočnost naše Ljubljane vsled brezobzirne davčne prakse....«

V resnici divno vladanje, kadar mora konstatirati predsednik gerentskega sveta, vodilni član vladne stranke, da je bodočnost mesta, kateremu načeluje, ogrožena vsled vladnih odredb.

Prav isto, samo v ostrejših besedah, pa so morali konstatirati na svojem shodu tudi hišni posestniki vse Slovenije in če bi zborovali stanovanjski najemniki, bi slišali še ostrejši protest. Obema pa bi pritrjevali prav vsi gospodarski krogi, razen onih maloštevilnih privilegirancev, ki žive od cenih kreditov Narodne banke, državnih dobav ali sličnih miloščin.

Gospodarstvo Slovenije pa leži na tleh in zagoneten dvig dinarja te resnice ne utaji. Še bolj gotovo pa je, da sploh ne pridemo do dviga našega gospodarstva, če se bomo tolažili s tem, da je danes bolje kakor je bilo v prvih povojnih letih.

V tem je zofistika vladnega časopisja, ko skuša s primerjavo prvih povojnih let konstatirati nekak gospodarski napredek in si pri tem dovoljuje še drznost, da pripisuje ta napredek na račun do neverjetnosti nesposobne vladne večine.

Da, res je, v principu v primeru s prvimi povojnimi in zadnjimi vojnimi leti je resnično dosežen velik napredek. Toda po čegavi zaslugi?

K sreči je naša država agrarna država, kjer mora tudi pri najbolj škandalozni upravi blagostanje rasti, samo če je žetev dobra. To odvisi pri nas le od vremenskih prilik in kmetovega dela. Drugod odvisi tudi od vladnega dela, ne pa pri nas. Ali naj spominjamo, kako so morali kmetovalci sami reševati obstoj žrebčaren, ali naj spominjamo na sramotno nizek kredit kmetijskega ministrstva, na vse gorostasnosti, ki so se dogodile pri agrarni reformi, na vse težave, ki so jih morali prenesti kolonisti v Južni Srbiji, na vso nesrečno izvozno in tarifno politiko vlade, ki še danes onemogoča izvoz kmetijskih produktov? Ali naj spominjamo na neverjetno postopanje uprave državnih monopolov napram sadilcem tobaka? Ali pa naj govorimo o razmerah na trgu s sladkorno peso? In kdo ima največji užitek od naše velike trgovine s slivami? Mar producent? Ali ne privilegiran izvoznik?

Da, naša država je silno napredovala v kmetijski produkciji napram letom ob preobratu. Toda zasluga tega napredka pripade edinole kmetovalcu! Kako pa bi mogla naša država napredovati, če bi bila vlada na višku svoje dolžnosti, če bi v resnici podpirala razvoj kmetijstva! To vprašanje je važno, ker je pokret za napredek, dočim je tolažba z zofistično primero s povojnimi leti neslana tolažba za avstrijske »Beschwichtigungshofräte«.

In naša industrija in trgovina! Kako bi se razvila naša trgovina, da je niso ubijale neverjetne šikane carine, da je imela vladna gospodarska politika odrejeno smer? In kje so občutili trgovci vladno ljubezen? Trgovsko akademijo grade sami, ljubljanska borza zaman čaka na dovoljenje za valutno trgovino itd. — Kje je bila vladna pomoč? Mar tisti famozni zakon o pobijanju draginje, da so mali krivci obešajo, veliki pa izpuščajo?

Sijajno se je pričela razvijati naša industrija. Toda njen razvoj je danes pristrižen. In kje je vzrok? Če bi vladni gospodje prečitali spomenice, ki so jih prejeli od naših industrialcev, bi jih našli v porazni meri za sebe!

Kakšen bi bil razvoj od narave obdarjene Jugoslavije, da so na krmilu države pravi ljudje! Kar smo ob prevratu vsi pričakovali, v kar smo vsi verovali, bi se zgodilo in jugoslovensko bogastvo bi bilo pregovorno!

Tako pa! Moramo povsodi konstatirati, kako bi moglo biti, pa ni! In tako mora celo poslevodeči predsednik SDS zaklicati, da tako ne gre več naprej!

Taka je nefingirana bilanca našega gospodarstva!

Seja skupščine.

ZA PRVO POMOČ POPLAVLJENCEM V SLOVENIJI DOVOLJENO POL MILIJONA DINARJEV.

Beograd, 23. junija. Seja narodne skupščine se je pričela ob 17.15. Pred sejo je podpredsednik Subotić pozval šefe grup, naj se sporazumejo o poteku seje, ker mora delovati tudi verifikacijski odbor. Šefi grup so se sporazumeli, da se na seji najprej prečita predlog dr. Korošca in tovarišev za povrnitev škode, nastale radi poplave v Sloveniji 18. t. m. Nato pa naj bi se seja zaključila, da bi mogel delovati verifikacijski odbor. Šefi grup so sprejeli predlog na znanje in po njem se je postopalo v plenumu skupščine.

Seja skupščine je bila zelo kratka. Zapisnik je bil prečitan brez vsakih sprememb. Nato je bil prečitan zakonski načrt narodnih poslancev iz Slovenije o nujni pomoči poplavljencem. Podpredsednik Subotić poda besedo fin. ministru dr. Stojadinoviću, ki pravi, da ima glasom tega predloga čast sporočiti narodni skupščini, da je kraljevska vlada že obveščena o nesreči od svojih podrejenih organov in da je kraljevska vlada sklenila nuditi nujni kredit pol milijona dinarjev kot prvo pomoč oškodovancem. Kar se tiče tega predloga, dr. Stojadinović prosi, naj se ta predlog izroči finančnemu odboru, ki že proučava dvanajstine, katere so proglašene za nujne, in da je treba tudi ta predlog za prvo pomoč poplavljencem smatrati nujnim. Skupščina se s predlogom zadovolji, prav tako tudi z govorom fin. ministra. Zakonski načrt bo predložen finančnemu odboru. Dr. Subotić zaključi nato sejo, da bo mogel verifikacijski odbor nadaljevati z delom. Prihodnja seja skupščine se vrši danes ob 9.30 z istim dnevnim redom.

Verifikacijski odbor soglasno za verifikacijo anketiranih mandatov HSS.

Beograd, 23. junija. Takoj po seji skupščine se je vršila seja verifikacijskega odbora. Predsednik odbora dr. Ninko Perić poda besedo posl. **Dragiši Leovcu** (rad.), ki je med drugim dejal: Na seji od 27. marca t. l. je Pavle Radić podal izjavo, da priznava stanje, ustvarjeno po vidovdanski ustavi, monarhijo, narodno edinstvo in dinastijo Karadjordjevićev. Obenem je izrazil željo, da tudi Hrvati sodelujejo pri skupščinskem delu za bodočnost zemlje. Mandati vodstva HSS so razveljavljeni. Del ostalih mandatov je overovljen, drugi del pa anketiran. Po poročilu anketnega odbora je ugotovljeno, da je Radićeva stranka vstopila v seljačko internacionalo, ali da poslanci, ki so to sprejeli na znanje, niso verjeli, da pomeni seljačka internacionala isto kakor tretja komunistična internacionala. Radi tega se niso udejstvovali pri širjenju komunizma. Toda anketni odbor je opustil vsako podrobno preiskavo. Mi moramo to poročilo sprejeti. Iz izjave Pavla Radića in dr. Benjamina Šuperine vidimo, da bo skupina HSS ostala nezavisna od vpliva inozemstva. Na podlagi tega nimamo razloga sumiti v njihovo iskrenost in, ker želimo da jih vidimo pri delu v narodni skupščini, imam čast predlagati, da se narodni skupščini **izroči predlog o verificiranju spornih mandatov HSS.**

Predlog rad. Leovca je bil soglasno sprejet in bo po izjavi dr. Ninka Perića izročen narodni skupščini v pretres.

Preostanejo še trije mandati HSS. To so mandati Marka Došena, dr. Luje Kežmana in Rude Bačinića, na katere se verifikacijski odbor ni mogel ozirati in sklepati o njih, ker omenjeni niso podnesli skupščini svojih polnomočij. O njihovi usodi se bo reševalo šele potem, ko bo skupščina odnosno verifikacijski odbor proučaval te mandate.

Poročilo verifikacijskega odbora, ki bo predloženo skupščini, je že izdelano v glavnih obrisih. V tem poročilu se navaja najprej zgodovina, radi česar je prišlo do Obznane proti Hrvatom, dalje, zakaj je prišlo do dela anketnega odbora in končno motivi za zadnji sklep verifikacijskega odbora. Poročilo bo poleg tega obsegalo v glavnem slične misli, katere je povedal rad. Leovac v svojem včerajšnjem govoru. Najvažnejši je poslednji odstavek poročila, ki se glasi v prvi redakciji tako-le: »Na podlagi poročila verifikacijskega odbora smatramo, **da ni razloga, da bi dvomili o izjavah predstavnikov HSS in želimo videti tudi** zato brate Hrvate v naši skupni hiši pri čvrstem sodelovanju in ureditvi razmer za našo skupno bodočnost. Imamo čast predlagati narodni skupščini, da se vsi sporni mandati HSS verificirajo.«

RADIKALNI PRVAK STANOJEVIĆ PRIPRAVLJA PAŠIĆEVO NASLEDSTVO.

Beograd, 23. junija. Radikalni prvak Aca Stanojević nadaljuje s svojim sondiranjem terena. Po popoldanski konferenci s predsed. radikalnega kluba g. Živkovićem, je Aca Stanojević popoldne dalj časa konferiral z Ljubo Jovanovićem. Živković, Marko Trifković in Aca Stanojević so popoldne posetili Pašića, kateremu je že bolje. Vendar pa g. Pašić še nima one sile, ki mu je potrebna za delo.

Povratek kralja.

Beograd, 23. junija. Včeraj ob 17. se je vrnil v Beograd Nj. V. kralj in kraljica iz Topole. Na kolodvoru v Topčiderju so sprejeli kraljevo dvojico min. dvora Panta Gavrilović, notr. minister Maksimović, prometni minister Anta Radojević, upravnik mesta Manojlo Lazarević ter zastopniki vojaških in civilnih oblasti. Kralj se je takoj po prihodu odpeljal z avtom v Pašićevo vilo, kjer se je zadržal četrt ure in se informiral o zdravju min. predsednika. Nato se je kralj odpeljal v dvor. Proti večeru so bili sprejeti v avdijenco notr. minister Maksimović, zun. minister Ninčić in minister Uzunović.

KONSTATACIJE IN KOMBINACIJE.

Beograd, 23. junija. Do sklepa v verifikacijskem odboru je prišlo brez vsakega boja. Izvršitev verifikacije se smatra v političnih krogih kot zelo pomembna faza v razvoju dogodkov in se naglaša, da je prišlo do nje radi jakega vpliva z najvišje strani. Tudi hitro delo verifikacijskega odbora se dovaja v zvezo s povratkom Nj. Vel. kralja v Beograd.

Poslednje dni so govorili, da kralj želi videti skupščino popolno in da se tako daje možnost za razvoj razmer po jakosti skupin v parlamentu. Na sklep verifikacijskega odbora gledajo politični krogi kakor na dejstvo, ki bo imelo političen rezultat. Nepobitno je mnenje, da ono, kar je bilo storjeno v pogledu HSS po izjavi od 27. marca t. l., ni diktirano od radikalov, ampak da je to težnja drugih faktorjev, katerim leži na srcu konsolidacija države. Sedaj se splošno pričakuje, da pride do preobrata v notranji situaciji.

Mnogi smatrajo, da bo z ozirom na logičnost dogodkov in z ozirom na situacijo samo moralo priti — in sicer ne v daljšem roku — do prememb v državni upravi in do ustvaritve RR vlade. En del radikalov (tudi bosanski) sprejemajo to kombinacijo, toda tako, da bi mogli vstopiti v vlado tudi samostojni demokrati z zelo neznatnim vplivom. Po njihovem mnenju naj bi se radičevcem napravila ta koncesija, da se pusti samost. demokratom **samo en resor:** ministrstvo prosvete(?), medtem ko bi dobili radičevci pet do šest resorov in sicer: ministrstvo pošte, poljedelsko ministrstvo, min. trgovine in industrije, min. socialne politike, min. ver ali šum in rud, ali pa min. narodnega zdravja. Radikalom bi potem ostalo še 11 portfeljev, tako da bi bila relacija 11 : 5 : 1 ter vojni minister. V ta kabinet naj bi vstopil tudi g. Ljuba Jovanović, ki bi kot najstarejši član nadomestoval predsednika vlade.

Drugi del radikalov, kakor tudi opozicija misli, da je ta kombinacija nemogoča že iz znanega razloga, ker je **vsako sodelovanje opozicije s SDS izključeno.** Povdarjamo še sledeče, da zajedničarji v slučaju kombinacije RR s SDS ne ostanejo skupaj s HSS, medtem ko bi ostal v slučaju čiste RR. vlade Hro. seljački klub naslonjen.

BLAMAŽA VLADNEGA POSLANCA.

Beograd, 23. junija. Včeraj je delala sekcija zakonodajnega odbora na zakonu o državnih pravdnikih. Prvi je govoril **Kumanudi** proti temu, da so državni pravniki postali politični uradniki pravnega ministrstva. Nadvse zanimiv pa je bil govor **Lišo Tadića**, kateremu se je opozicija smejala, ker Tadić niti ne pozna pravnih pojmov. Odgovoril mu je dr. **Lorković**. Radi hrupa in prepira je predsednik prekinil sejo.

Romunska grozodejstva v Besarabiji.

15.000 SMRTNIH KAZNI V SEDMIH LETIH.

Cela vrsta rumunskih univerzitetnih in tehničnih profesorjev v zvezi z nekaterimi javnimi kulturnimi delavci je izdala proglas na »vse prijatelje miru, svobode in humanitete«. Ta proglas je najtežja obsodba rumunske vlade in odkriva naravnost neverjetne stvari, ki jih je uganjala bojarska vlada v Besarabiji.

Med drugim se plavi v proglasu:

Že dolgo se zanima kulturna Evropa za dogodke v Besarabiji, ki so se odigrali po rumunski okupaciji. Toda rumunske oblasti so skrbno prikrivale vse, kar bi moglo razkriti njih delovanje. Popolnoma zadostuje, če navedemo podatke, k jih je objavil rumunski kmetski list »Taranisurul« z dne 18. decembra 1924. Po teh podatkih je bilo izvršenih v Besarabiji smrtnih kazni:

Leta 1918 3000, leta 1919 11.000, leta 1920 80 (od teh 17 učiteljev), leta 1921 30, leta 1922 50, leta 1923 40 (od teh 30 učiteljav), leta 1924 1300 in po drugih informacijah leta 1925 28 oseb, v vsem torej 15.533 smrtnih kazni.

V teh dneh pa se je pričel v Kišinevu velik proces proti 300 besarabskim kmetom, ženam, starcem, otrokom, ki so že leto dni zaprti v podzemskih ječah kišinevske trdnjave. Obtoženi so, da niso hoteli izročiti polja in da so se uprli rumunski vojski. Ne da bi se mešali v pravno postopanje samo, moramo protestirati, kako se proti tem kmetom postopa. V rumunskem parlamentu je proglasil kmetski poslanec Theodor Jakubenacu, da je bilo na povelje orožniškega nadporočnika Simmiceanu 13 od teh nesrečnih kmetov usmrčenih. (Glej Monitorul Officiae z dne 10. maja t. l.)

Kljub vsem tem grozodejstvom pa ne vzbuja Kišinev pozornosti Evrope. Pred vojno je vsa kulturna Evropa protestirala proti postopanju carske vlade v Besarabiji. Toda tedaj se ni niti primeroma zgodilo toliko grozovitosti ko danes.

Ne moremo si misliti, da bi kulturna Evropa zgubila že ves zmisel za humaniteto in da bi mogla mirno prezreti besarabske grozovitosti, ki jih uganja Rumunija. Zato kličemo: Konec temu groznemu ubijanju, nehajte že enkrat s temi neskončnimi smrtnimi kaznimi!«

Pri takih razmerah se pač ni čuditi, če v Rusiji stalno narašča gibanje za odrešenje Besarabije, kakor tudi bi čudno, če je še pred par leti tako zelo antikomunistična Besarabija danes sovjetofilska. Zakaj da bi sovjeti v 7 letih izvršili v eni pokrajini nad 15.000 smrtnih kazni, ni niti misliti.

Jasno pa je tudi, da bo Rumunija brezpogojno izgubila Besarabijo, če ne bo temeljito revidirala svojega postopanja do Besarabcev. Naj se Rumunija ne zanaša na svojo vojsko ali na event. zaveznike. Ljudski gnev je močnejši od njene vojske, vsak njen saveznik pa se bo desetkrat premislil, predno bi šel v boj s sovjetsko armado zaradi besarabskih morilcev!

Pismo iz Poljske.

Varšava, junij 1925.

Mlada poljska republika si pridobiva čimdalje več ugleda, ne le v svojih lastnih mejah, temveč tudi na mednarodnem torišču. V poslednjem času se je dvakrat vnel oster prepir med Poljaki in Nemci na terenu svobodnega mesta Gdansko in gdanskega koridora. Obakrat je prišel spor pred najvišje mednarodne oblasti in obakrat je Poljska izšla kot zmagovalka. V prvem slučaju je šlo za **poštne nabiralnike** v poljskih barvah in s poljskimi napisi, ki so jih Poljaki razvesili v Gdanskem. Takoj prvo noč so Prusi potrgali nabiralnike s poslopij in se živo pritožili pri visokem komisarju mesta Gdanska. »Naj razobesijo skrinjice na svojih polomljenih barkah, a ne grdijo naj z njimi naših ulic!« so kričali razjarjeni gdanski nemškutarji. »Mi vam pokažemo vaše pravice!« Krik in kreg sta čimdalje bolj naraščala, slepa strast in zbesnelost se je polastila strank, položaj je postal kritičen. (V varšavskih kavarnah so že začeli govoriti v poljsko-nemški vojni, seveda s pritajenim glasom in pri kozarčku vodke.) H koncu je prišla cela zadeva pred najvišji mednarodni mirovni tribunal v Haagu, ki je priznal Poljakom pravico do poljske pošte v Gdanskem s poljskimi pismonošami in nabiralniki. Od tega dne bleste v Gdanskem sveže prepleskani, živordeči nabiralniki poljske republike in bodejo v oči nemške prebivalce mesta. Za Poljake in poljsko časopisje pa so postale rdeče skrinjice simbol narodne odločnosti in samozavesti.

V drugem slučaju je šlo za **katastrofo pri Starogardu.** Dne 11. maja t. l. se je namreč pri Starogardu v gdanskem koridoru zvrnil z železniškega nasipa berlinski brzovlak. Preko 40 nemških potnikov je pri tem bilo mrtvih, mnogo več pa težko ranjenih. Vsa nemška javnost je takoj zagnala vnebovpijoči krik in zvrnila vso krivdo na poljska ramena, češ da Poljaki zanemarjajo železniške tire in da se je vsled tega zgodila nesreča. Poljakom vsled tega treba vzeti vodstvo železnic v gdanskem koridoru in ga izročiti Nemcem. Tako je zahtevalo celokupno nemško časopisje od skrajne desnice do skrajne levice. Toda mednarodna komisija, prišedša na lice mesta, se je izrazila pohvalno o izvršenem stanju železnic v gdanskem koridoru in tako očistila Poljake pred mednarodno javnostjo. Nemci seveda še nadalje zabavljajo na poljski nered in brezbrižnost na gdanskih železnicah, kajti dobro vedo, da po vsaki laži vendar nekaj ostane.

* * *

V notranjosti poljske države vlada še vedno silna draginja. Državna trgovska bilanca je pasivna, import čimdalje bolj prekaša eksport, potreba tujih valut v svrho kritja inozemskih dolgov vedno večja. Ameriško posojilo je na kratek čas pokrilo pomanjkanje valute. Toda le na kratek čas! Poljska potrebuje novih in izdatnih inozemskih kreditov, da ohrani stabilnost svoje lastne valute. Ker pa zaenkrat nima izgleda, da dobi novo inozemsko posojilo, je izdala država sama začetkom tega meseca nekaj naredb, ki naj bi popravile neugodno državno bilanco. Tako n. pr. se je podražila dne 4. junija vožnja za ljudi na poljskih železnicah za 25%, znižala pa se je železniška tarifa na eksportne predmete. **Carina za inozemske predmete** se je povišala za več sto procentov. Za 1 kg boljšega tobaka znaša carina 2000 dinarjev, za 1 kg jabolk in drugega sadja po par sto dinarjev. Ravnotako je treba plačati ogromno carino za okusne inozemske jegulje, sardine, rolmopse, ogrska in francoska vina, holandske likerje, laško salato, pravansalske šampinijone itd. Marsikateri dobrorejeni Varšavec, ki mu je postala izbrana jed in izvrstna kapljica drugo življenje, se čuti s tem hudo prizadetega. A nova carinska naredba je neusmiljena in se je nihče ne ubrani. Tudi prelepe Varšavljanke ne! Za 1 kg ženskih slamnikov, to se pravi za naročje umetnih cvetov in svilenih metuljev je treba plačati na meji 6000 dinarjev carine. Na ta način hoče država doseči, da ostane poljski denar na poljski zemlji.

Toda vse te naredbe popravljajo le trenutno in prehodno državno bilanco, za trajno popravo pa je potrebna temeljita reforma poljskega gospodarskega življenja. Predvsem je treba organizirati delo — in s tem povečati njegovo izdatnost. Ljudje morajo biti pridni in varčni, da bodo mogli znositi tudi večja davčna bremena. Treba je zmanjšati brezposelnost delavstva, s tem, da se pomnožijo odjemalci poljskih produktov na svetovnem trgu. Na ta način bo več dela v državi in več ljudi bo našlo svoj kruh. Da pa bo Poljska mogla tekmovati z drugimi državami na svetovnem trgu, mora znižati cene svojih lastnih produktov. Poljski produkti so zaenkrat najdražji na svetu in to vsled tega, ker pri njihovem proizvajanju pripada le 25% celokupne cene predmeta surovine, vseh ostalih 75% pa gre na stroške produkcije. Zato pa dokler ne bo v Poljski delo cenejše, ne bo Poljska mogla prodajati svojih proizvodov na mednarodnem trgu.

* * *

Brezposelnost je še vedno zelo velika. Skušajo jo omejiti na ta način, da razkladajo delo na večje število delavcev, pri čemer delajo delavci po 46, 36 ali celo le po 24 ur na teden. Ta sistem seveda le še poveča splošno draginjo. V tem slučaju pomaga le navidezno paradoksalno sredstvo, t. j. povečanje števila delovnih ur na teden, tako kot so to storile zahodne države, Anglija in Nemčija. Na ta način se zniža cena delu in proizvodom in odpre svetovni trg. V svojem stremljenju do gospodarske obnovitve naj bi šla Poljska predvsem za zgledom bolj izkušenih držav, ki so gospodarsko krizo že prestale in ki so na najbližji poti do predvojnih razmer, kot so to Anglija in Nemčija. Treba je nekoliko več realnega dela in manj genialnih načrtov in besedi o novem socialnem redu, kjer bi človek brez dela, brez varčnosti, pridnosti in truda lahko užival vse te dobrine, ki jih sicer dosegamo le s krvavimi žulji in v potu svojega obraza. V takih in enakih duhovitih receptih so namreč Poljaki zelo produktivni!

* * *

Zaenkrat ima **Varšava** žalostno slavo, biti **najdražje mesto** na svetu. Tako n. pr. stane kosilo brez pijače 80 do 100 Din, liter vina 200 Din, ženska obleka 2500—6000 Din, mesečna soba (štiri gole stene) 1500 do 2500 Din. Zlasti draga so stanovanja, kajti stanovanjska stiska je še vedno zelo velika. Vsled dragega stavbenega materijala zida se razmeroma malo. Tudi starih hiš se ne popravlja, vsled česar se je zrušilo nekaj večnadstropnih hiš v židovskem in starem delu mesta. Takih hiš, ki groze s podiranjem, je v Varšavi nekaj nad 30. Gospodarji jih ne morejo popraviti, stranke jih nečejo. Poleg tega se vračajo vsak dan iz Rusije in Ukrajine poljski repatrianti v domovino. Zato narašča še vedno število brezdomnih. In to vkljub požrtvovalnosti poljskega naroda, ki neprestano zbira denar za zidanje hiš in barak za te svoje najrevnejše sinove.

* * *

Dne 8. junija je Poljska na svoji zemlji pozdravila svojo najznamenitejšo hčer, g. **Curie-Skłodowsko.** Slavna učenjakinja je prihitela iz Pariza v Varšavo, da položi temeljni kamen pod stavbo radio-inštitutu v Varšavi. Rojaki so priredili nad vse ganljiv sprejem odkriteljici radija in polonija, ki kljub dolgoletnemu prebivanju v inozemstvu ni pozabila svoje domovine in svojega mehkega poljskega jezika.

Pred nekaj tedni je obiskala Poljsko druga njena hči svetovne slave — zvezda kinematografa — **Pola Negri.** Ne nameravam primerjati obeh žen kajti njihove zasluge in njihova vrednost so popolnoma različne. Pripomniti hočem le, da tako kot je razširila g. Curie-Skłodowska po celem svetu slavo o globoki inteligenci poljske žene, tako je nesla Pola Negri preko Evrope in Amerike glas o lepoti, milini in naravni graciji poljskega dekleta.

Dr. Božena Kokalj.

Nova izvozna tarifa.

Predmet	Za 100 kg zlatih din.
1. **Žita:**	
pšenica	1.30
rž	0.80
koruza	0.80
oves	0.40
ječmen	0.80
2. Fižol zrel	2.—
3. Seno brez razlike	0.15
4. Sladkorna pesa, sveža ali suha	2.—
5. Suhe češplje (metivirane)	0.20
6. Opij	65.—
7. Konji in kobile:	od grla
1. Stari preko 3 leta	16.—
2. Stari 3 leta ali manje	8.—
3. Konji za klanje ter zaklani in neodrti	4.—
Op. Izvoz polnokrvnih konj arabske in angleške pasme je dovoljen le po predhodnem dovoljenju kmetijskega ministrstva.	
Kot konji za klanje se smatrajo taki, ki niso drugače porabni. Klanje teh se vrši pod nadzorstvom državnega živinozdravnika.	
8. Ovce in kože, tudi zaklane in neodrte:	
1. Ovce, ovni in jagnjeta	2.50
2. Koze, jarci	
9. Goveja živina, bivoli in teleta, tudi zaklani in neodrti:	
1. Od 100 kilogramov	3.20
2. Od grla	15.—
10. Svinje:	za grlo
1. do vključno 70 kg težke	30.—
2. preko 70 kg težke po izberi izvoznika:	
a) od 100 kg	16.—
b) od grla	16.—
3. zaklane	8.—
4. meso, sveže in soljeno	4.—
11. Perutnina	od 100 kg
1. živa	8.—
2. zaklana	4.—
12. Jajca	8.—
13. Kože domačih živali in divjačine, surove, mokro soljene, z dlako ali brez dlake:	
1. Goveje, bivolske in telečje	
a) surove	80.—
b) suhe	80.—
2. ovčje in kozje	16.50
3. jarcev in koštrunov	16.50
4. konjske in svinjske	16.50
5. divjačine in domačega zajca	
a) poljskih miši, krta in hrčka	50.—
b) ostale in dom. zajca	150.—
14. Živalska dlaka:	
1. Ovčja volna	80.—
2. konjska iz grive in repa, goveja iz repa, zajčja in svinjska	120.—
15. Perje od perutnine	8.—
16. Rogovi in kosti:	
1. goveji rogovi	16.—
2. kosti	8.—
17. Konoplja	svobodno
Op. Konoplja se sme izvoziti le preko Subotice, Bezdana, Maribora, Rakeka, Jesenic, Koprivnice, Osijeka in vseh glavnih carinarnic v Primorju.	
18. Lanene rastline	4.—
19. Oljnate rastline in semena	8.—
20. Staro železo	8.—
22. Stari baker, cink, cin in njih zlitine	40.—
22. Odpadki kavčuka	16.—
23. Krpe in tekstilni odpadki, star papir in odpadki od papirja:	
1. nesortirani	50.—
2. sortirani:	
a) volneni	1.60
b) bombažni, laneni, iz konoplje in ostali	16.—
3. Star papir in odpadki od papirja	8.—
24. Gradnji les:	
1. Neizdelan, samo iztesan:	
a) kostanj, izvzemši hlodov s 4 ali manj sr. premerom	5.—
b) hrastov, od 20—30 cm sr. prem.	1.50
c) hrastov, orehov, javorov, jesenov, bukov, brezov nad 30 cm sr. premera	0.80
č) iglasto drevje vseh vrst, preko 20 cm sr. premera	2.50
2. Otesan les vseh dimenzijah	
a) kostanj	4.—
b) hrastovi železn. pragi	1.20
c) hrastovi hlodi	1.20
25. Fabrične instalacije, njih deli (stroji, aparati, kotli, transmisije itd. starega izdelka)	8.—

Če se izvozijo po predhodnem dovoljenju trgovinskega ministra, so carine prosti.

Okoli garancijskega pakta.

Francoska nota Nemčiji, kakor tudi izmenjava misli med Londonom in Parizom glede garancijskega pakta, sloni na sledečih načelih:

1. Vse dosedanje mirovne pogodbe ostanejo še naprej podlaga vsem nadaljnjim pogajanjem in se njih veljava samo še poglobi.

2. Vsi bodoči dogovori se morajo izvršiti v okviru Zveze narodov, katere moralična avtoriteta pomeni za nje sankcijo.

3. Zapadne meje Nemčije naj bodo zavarovane na dvojen način: prvič potem renskega pakta, drugič potem arbitražnih dogovorov. Anglija bi nedotakljivost demilitarizirane renske cone zajamčila tako za slučaj napada s strani Nemčije, kakor tudi Francije. Poleg tega bi Nemčija za vsak slučaj sklenila političnih ali pravnih konfliktov z Belgijo in Francijo posebne arbitražne dogovore. Odklonitev njihovih razsodb bi povzročila sankcije od strani Velike Britanije.

4. Poleg zapadnega pakta naj bi se kot neobhodno dopolnilo sklenili med Nemčijo in Poljsko, dalje Nemčijo in Češkoslovaško itd. posebni vzhodni arbitražni pakti. Za te pakte ne bi obstojala nobena avtomatična velikobritanska garancija, zato pa bi Francija jamčila posebno garancijo in zahteva v ta namen v definitivnem predlogu pravico vmešavanja, pri čemer ne more renska pogodba pomeniti nobene zapreke. Ta nazor odobrava Chamberlain.

Na ta način je prišel do veljave nov element v odnošajih med posameznimi državami. Poleg dosedanje splošne garancije je prišla še individuelna darancija. Če se je dosedaj mislilo le na skupno akcijo vseh, kakor hitro je bila soglasno spoznana njena potreba, nastopi sedaj individuelna garancija, ko o skupnem nastopu še ni govora. To načelo bi bilo v bodočih varnostnih paktih izrecno povdarjeno.

Francoska in češkoslovaška vlada sta bili vedno točno poučeni v vseh podrobnostih o pogajanjih, ki so se vodila med Londonom in Parizom. Tako Poljska, kakor tudi češkoslovaška je poponloma osvojila francosko stališče, ker so bili njuni interesi tako varovani, kakor je to sploh bilo mogoče.

Nemška vlada še ni odgovorila na francosko noto, ker še ni prejela izmenjanih francosko-velikobritanskih not. V splošnem pa vlada optimistično naziranje.

Politične vesti.

= **Seja odbora za postavitev spomenika kralju Petru.** V načelu je bil od vseh sprejet predlog, da se postavi kralju Petru v Beogradu spomenik. V specialni debati pa je poudarjal dr. Korošec, da ni dostojno za spomin pok. kralja, da se postavi spomenik iz davčnega denarja. Spomenik bi se moral postaviti iz prostovoljnih prispevkov. Tudi bi moral parlament gledati, da se postavi kralju Petru spomenik s posebno vrednostjo. Kralj Peter je bil v socialnem oziru najbolj napreden evropski vladar. Zato bi bil s sociološkim zavodom njegov spomin zlasti lepo počaščen. Če tega vladna večina ne bi hotela, potem naj zgradi muzej ali biblioteko. Toda tudi v Zagrebu in Ljubljani bi se morala postaviti temu primerna zgradba. Zelo potrebna bi bila znanstveno napisana biografija kralja Petra, ker vse, kar je dosedaj bilo napisano, se spominja kralja le kot četaša in vojskovodje. Predlog dr. Korošca sta podpirala Ljuba Jovanović in Kecmanović od vladne večine ter Ljuba Davidović in Pavle Radić od opozicije. Dr. Kojić pa je predlagal, da se za sedaj zgradi samo spomenik. Ta predlog je tudi obveljal. Pavle Radić je sklep odbora brzojavno sporočil kralju.

= **Pavle Radićeva brzojavka kralju se je glasila:** Srečen, da morem sporočiti Vašemu Veličanstvu kot predsednik odbora za zakonski predlog o narodnem priznanju kralju Petru Velikemu, Osvoboditelju, vzvišenemu blagopokojnemu očetu Vašega Veličanstva, da je bil na prvi današnji seji v prisotnosti g. ministra Uzunovića, zastopnika bolnega predsednika vlade in predlagatelja ter živim sodelovanjem predstaviteljev vseh parlamentarnih strank soglasno in enodušno sprejet ta zakonski načrt v načelu in v podrobnostih, v spontanem stremljenju, da Narodno predstavništvo v skladu z voljo in čustvi naroda s tem izrazi spoštovanje in hvaležnost celokupnega našega naroda spominu velikega kralja Svobodoljuba, Prvega Borca Osvoboditelja, najbolje pa se Mu bomo oddolžili s složnim delom enakopravnih bratov za dobro Vzvišenega doma Vašega Veličanstva, države in naroda. Vašemu Veličanstvu udani Pavle Radić, predsednik HSS.

= **Državotvorci.** Zagrebško časopisje poroča: Danes je prišel v Sisak šef zagrebške carinarnice s finančno stražo in zapečatil magacine g. Pere Teslića, industrialca v Sisku. G. Teslić je uvažal par mesecev iz Italije spirit in bencin in oškodoval državo za par milijonov dinarjev. Vsled tega so bila njegova skladišča zapečatena.« — G. Teslić je eden glavnih stebrov samostojne demokratske stranke v Sisku.

= **Aretirani bolgarski atentatorji** odločno taje, da bi imeli namero izvršiti kak atentat. Pravijo, da so zemljedelci emigranti, ki so pobegnili pred terorjem Cankova. Pokazali so tudi neke tozadevne dokumente. Da bi se jim bolj verjelo, so opisovali grozodejstva Cankova v najstrašnejši luči. Povedali so dalje, da je bolgarska vlada razširila vest, da Srbi sedaj vse emigrante zapro. Na ta način upa Cankov odvrniti bolgarske kmete od pobega v Jugoslavijo. Ker pa nobeden od prijetih Bolgarov ni vedel povedati, kje je dobil dokumente, se ni nikomur hoglo verjeti. Med tem je izpovedal neki vojni begunec zelo težke obdolžitve o aretirani petorici. Dejal je, da je bil na povelje Protogerova poslan v četo vojvode Brla. Ta ga je zelo dobro sprejel in ga vprašal, če bo šel z njim kot komita v Srbijo. Ko pa je naš vojni begunec videl, kako zverinsko ravnajo komitaši celo z bolgarskimi kmeti, se mu je stvar pristudila in je od čete pobegnil. Na begu je naletel na aretirano petorico in se izdal kot vojni begunec iz pirotske okolice. Dejal je, da jih popelje na svoj dom. Aretiranci so mu tedaj povedali, da nameravajo izvršiti več atentatov v Srbiji. Ko je vse to povedal vojni begunec petorici v obraz, ni znal nihče od njih ničesar odgovoriti.

= **Vihar v rimskem parlamentu.** Med požigalcem tržaškega Narodnega doma, poslancem Giunto in Mussolinijem je prišlo v italijanskem parlamentu do hudega spopada. Giunta je namreč dejal, da je bila luka Baroš priznana s Šentmarjetsko pogodbo. Mussolini je zato ogorčeno pozval Giunto na odgovor in dejal, da vodi zunanjo politiko on sam in da ne pusti, da bi vsak poslanec smel njegovo politiko kritikovati. Polno resnih, ki so se zdele izgubljene, je on rešil. Kar je bilo izgubljeno, je krivda lažnivca in izdajalca grofa Sforze. Luka Baroš pripada Jugoslaviji vsled tajnega pisma grofa Sforze. Toda Reka bi imela biti avtonomna in mo-

gla bi postati hrvatska. Mi smo jo naredili italijansko. Nato našteva Mussolini uspehe fašistovske politike. Dvignili smo Trst, še naprej vihrajo v Egejskem morju italijanske zastave, Džula dežela je italijanska in pozicija Italije je po sramotni zapustitvi Valone v Albaniji zopet okrepljena. Vso zunanjo politiko vodi Mussolini sam in vsi večji akti so od njega lastnoročno pisani, zato tudi ne pusti, da bi poslanci, ki vsega tega ne vedo, kritizirali njegovo delo. — Oster nastop Mussolinija proti grofu Sforzi je izzval ostre komentarje in grof Sforza bo zahteval proti sebi preiskavo senata, kar je edin mogoč parlamentaren odgovor.

= **Češki listi poročajo**, da bo ministrskemu svetu Češkoslovaške v kratkem predložen zakonski načrt za ureditev trgovinskih zvez s tujimi državami. Nujno je vsled tega, da se naša vlada pravočasno pobriga, da bo mogoč izvoz našega vina v Češkoslovaško. Naša nova carinska tarifa žal ne daje dosti nad, da bi se naša vlada na to ozirala.

= **Poljski vojni proračun.** Pri debati o proračunu v senatu je izjavil general Sikorski, da znaša vojni proračun 727 milijonov zlotih. Proračun je bil povišan vsled dviga draginje. Sikorski je opozarjal na to, da je vojna industrija na Poljskem tako napredovala, da bo že prihodnje leto mogoče izdelovati na Poljskem municijo tudi za največje kanone.

= **Politika in verstvo v Lotaringiji.** Katoliško časopisje je svoje stališče do vlade Painlevé popolnoma izpremenilo. Iz katoliških časopisov je beseda »kulturni boj« popolnoma izginila. Nasprotno pa se opaža velika dovzetnost za stališče francoske vlade. Tako ponatiskuje »Lothringer Volkszeitung« govor Painlevéja, ki pravi, da mora postati Lotaringija veza med Francijo in Nemčijo. List Painlevéjev govor toplo odobrava.

⇒ **Kitajski dogodki.** Protitujska propaganda traja dalje. Proti tujcem naperjena stavka transportnih delavcev se ni zmanjšala. Stavkujoči primejo vsakega Kitajca, ki dela pri Japoncih, ga vlečejo v predmestje, pretepejo, oropajo ter ga izpuste šele proti obljubi, da ne bo več delal tujcem. V Čikiangu so sklenili stavkujoči, da bodo izsilili, da se ne bo Angležem in Japoncem nobena stvar več prodala. V Fučau je bil sklenjen bojkot Japoncev. — Delegacija 48 srednjih šol je zahtevala od kitajske vlade, da takoj pretrga diplomatsko zvezo z Veliko Britanijo. — V Čikiangu ne dobe Angleži in Japonci nobenega premoga več. — V Svatovu je prišlo do novih protitujskih demonstracij. — V Kantonu se vedno bolj širi vpliv nacionalistične Kuoming-tauh stranke. — Pod pritiskom javnega mnenja je morala kitajska vlada dovoliti za stavkujoče novo podporo v znesku 100.000 dolarjev. Tudi vsa ostala ministrstva so odredila, da mora vsak državni uslužbenec odstopiti svojo enodnevno plačo v podporo stavkujočim. Vsled teh odredb se je nasprotje med vlado in velesilami znova znatno poostrilo. — V Fučau je proglašen bojkot nad japonskim blagom.

AMUNDSEN POLETI ZOPET.

Norveški listi poročajo, da je Amundsen trdno odločen, da ponovi svoj poskus poleteti na severni tečaj. Njegov spremljevalec milijonar Elsworth, ki je financiral prvi polet, je izjavil, da bo financiral tudi v bodoče vsako Amundsenovo ekspedicijo in se je udeležil.

Spremna ladja Amundsenove ekspedicije, »Heimdal«, se je odpeljala v nedeljo s štirimi spremljevalci prve ekspedicije na sever po drugo letalo. Vrednost instrumentov, ki se nahajajo na tem letalu, znaša približno 20.000 norveških kron. Amundsen ostane zaenkrat v Kingsbay na Spitzbergih, dokler se ne vrne drugo letalo, nakar se vrne v Oslo, da dovrši priprave za drugi polet.

(13.)

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

»To je Easton ob Delawaru,« reče takoj Georg, »imate prav, že pred sedmimi leti so morali plačevati vsi vozovi mostnino.«

Tako je bil prekinjen skrivni pogovor, — oba se pogledata in kot na povelje si podasta roke.

»Meni pa zaupate?« šepeče Georg.

»Vaš izraz, vaše oči ne lažejo — midva sva združena — sedaj pa v prednji del!«

Podasta se zopet k šoferju. Počasi vozeči avto je bil že med vilami predmestja. Ono stran spredaj je most, a če je razločil šofer barijero, je gotovo gledal skozi daljnogled, a v roki ga nima.

Georg takoj spozna, da je pomaknjeno pred eno izmed okroglih okenc drugo steklo in tvori tako izredno dober daljnogled. Vidi zeleno barijero, ki jo spuste pred vsakim vozom, ki hoče čez most. Ko dobi čuvaj v hišici poleg svojo carino, barijero takoj zopet dvignejo.

»Da, sedaj smo v malenkostnem Eastonu,« razlaga Artur. »Koliko voz je že ušlo čez most, ne da bi plačali carino, zlasti teh vražjih avtomobilov, ki jih je težko pridržati. Zato so sklenili vsak voz kar enostavno aretirati, in prometa pa tudi ni toliko; na brooklynskem mostu bi seveda kaj takega ne bilo primerno uvesti.«

»Koliko pa znaša carina?« vpraša Leonor.

»Petindvajset centov od kolesa.«

»Moj Bog!« vzklikne Leonor navidezno prestrašena. »Če preštejejo vsa moja kolesa, znese to dva in pol dolarja! In sploh, saj nimam niti 25 centov v žepu!«

»Ali naj poskočim čez ali vderem skozi?« vpraša zeleni Henrik prijazno kakor vedno.

»Ne, ne, tega ne moremo. Elektriška iskra je vseeno hitrejša od našega Maksimusa in s policijo raje nimam nič opraviti.«

Navidezno začuden je poslušal Deacon ta pogovor.

»Ali, prosim vas, mis Morris,« zakliče sedaj ter potegne denarnico iz žepa, »na razpolago sem vam . . .«

»Na noben način!« odvrne Leonor. »Rekla sem vam že, da ne rabim tuje pomoči; priti hočem okrog sveta prav brez denarja.«

»Ali to tu je vendar vse nekaj drugega . . .«

»Nikar se ne trudite, ne vzamem niti centa! To je pa lepo,« dostavi s smehom, »že v prvi noči stojimo pred nepremagljivo oviro, čeprav je ta le iz tanke mreže!«

Dospo do barijere. Avto se ustavi ob strani ceste. Takoj ga obkolijo radovedneži in se čudijo velikanskemu vozu; tudi čuvaj ga gleda, a le od daleč, ker ima opravka z drugimi vozmi.

»Ali ni nobenega mostu čez to reko, kjer ni treba plačati carine?«

»Da, zgoraj pri Stundsbourgu, dobrih štirideset milj od tod.«

»Predlagam, da vseeno preskočimo,« svetuje mr. Green.

»Morda nam pa posodi čuvaj denar?« meni Leonor zamišljeno. »Tako posojilo bi ne bilo zoper moja načela in če dobim sto milijonov dolarjev . . .«

»Tedaj morete vzeti te cente tudi od mene,« konča Deacon.

Leonor mu niti ne odgovori, požene zopet avto ter ga vodi počasi po cesti, ki drži ob veletoku.

Toda le kratek čas, potem zopet ustavi, stopi skozi vratca na prosto k meter visokemu zidu in gleda doli na veletok.

Breg je strmo zidan, v globočini najmanj osmih metrov se vali Delaware proti jugu in le tupatam je videti parnik ali čoln.

»Prav dosti globok,« mrmra Leonor in se vrne v avto.

»Pozor, gospodje, držite se za ročaje — mr. Green ima prav: skočimo!«

Pritisne na vzvod, oklopne plošče se dvignejo in zapro docela avto. Leonor vozi avto dvakrat semintja dokler ne stoji počez na cesti — potem ga požene z veliko silo in avto preskoči zid z eleganco divje koze, nato pljuskne in brizgne na vse strani.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

URADNIŠKE PLAČE V NEMČIJI.

Nemška uprava slovi kot dobra, celo kot ena najboljših in to vsled tega, ker je nemški uradnik tudi dobro plačan. Brez poštenega plačila tudi ni poštenega dela. To se je še vedno izkazalo in kdor le malo pogleda okoli po svetu, bo videl, da je povsod tam, kjer so uradniki slabo plačani, tudi slaba uprava.

Po vesti čeških »Soudcovske Listy« prejema nemški uradnik po novi uredbi sledečo plačo:

V XI. čin. razr. od 2736—3996,
V X. čin. razr. od 3204—4524,
V IX. čin. razr. od 3666—5118,
V VIII. čin. razr. od 4524—6708,
V VII. čin. razr. od 5388—7698,
V VI. čin. razr. od 6114—8688,
V V. čin. razr. od 7698—11.580

zlatih mark letno

Višji uradniki niso prideljeni v noben činovni razred, temveč prejemajo plačo v znesku 12.570—34.278 zlatih mark, to je od 173.566 do 453.364 dinarjev. Najmanjša plača državnega uradnika znaša torej v Nemčiji na mesec okoli 3170 dinarjev, najvišja plača pa okoli 36.753 dinarjev.

Take plače plačuje Nemčija, ki mora plačati letno na stotine milijonov zlatih mark vojne odškodnine.

Naši uradniki pa ne morejo dobiti izplačanih razlik, ki jim gredo po zakonu.

Pa se kdo čudi, če naša uprava nazaduje, če nimamo danes nerešenih aktov ne samo v Beogradu, temveč tudi v Ljubljani?

— **Brez mladinske nesramnosti ne gre.** Na shodu v Mariboru je govoril dr. Pivko po »Jutru« tudi sledeče: »Jako hudo pa se je zaračunil g. Pucelj s svojim republikanstvom. Računal je s tem, da bodo radićevci stopili v vlado in bi bil potem on nekak (!) zastopnik Slovencev. Sedaj tava g. Pucelj v temi in ne ve izhoda. Njegovi lastni ljudje, ki so svojčas izšli iz demokratske stranke, ga zapuščajo in prihajajo ... pet nazaj v naše vrste . . .« Težko se je odločiti, ali naj občudujemo bolj naivnost g. Pivka ko razvija politične nazore, vredne malega Morica, ali pa njegovo predrznost, da si upa tolmačiti dobro premišljene politične korake kot osebno ambicijo. Tako enostavna niti slovenska politika ni in vsaj p o s l a n e c dr. Pivko bi to moral vedeti.

— **Demagoštvo cvete.** Glasilo dr. Žerjava piše, da je posl. Pucelj nastopil proti življenskim interesom Slovenije, ker je bil proti nujnosti carinskega zakona. Če je kdo proti temu, da se plača za kilogram sladkorja 3.60 do 4.80 dinarja carine, je po mladinskem mnenju proti življenskim interesom Slovenije. Take brihtnosti podira glasilo dr. Žerjava.

— **Gospod dr. Pivko postaja vedno bolj »odličen političen delavec«.** Tako je poročal na občnem zboru »demokratske« stranke — te falzifikacije se gospodje ne morejo odvaditi — o ugledu Slovencev v Beogradu. Dejal je, da vsled klerikalcev ugled Slovencev stalno pada. Kaj, če bi se gospod Pivko potrudil, da bi vsled njega ugled Slovencev stalno rastel! Je v resnici več ko čuden uspeh »državnika«, če ne more iz Beograda poročati ničesar drugega, ko da pada ugled slovenske poslanske delegacije, kateri končno sam pripada.

— **Kraljev prihod na Bled. Nj. Vel. kralj** Aleksander in kraljica Marija sta se povrnila včeraj iz Topole v Beograd. Čez nekaj dni odpotujeta na Bled.

— **Odkritje Strossmayerjevega spomenika v Zagrebu.** V Zagrebu odkrijejo meseca oktobra Strossmayerjev spomenik, ki bo delo kiparja Meštroviča. Na katerem trgu se spomenik postavi, še ni določeno. Kakor se čuje, bodo prepustili rešitev tega vprašanja Meštroviču, ki se vrne meseca septembra iz Amerike.

— **Zračna proga Trst—Dunaj.** V Trstu se ustanavlja avijatična družba, katere namen je vspostavitev zračnega prometa med Trstom in Dunajem ter obratno. Proga bo imela zveze tudi z drugimi velikimi mednarodnimi linijami. Vožnja bo trajala tri ure. Promet se začne, kakor se računa, že meseca julija.

— **Pobijanje draginje v Zagrebu.** Mestni odbor za pobijanje draginje v Zagrebu, je določil v petek, da veljajo v Zagrebu med drugim odslej sledeče cene: Goveje meso I. razreda, sprednnji del 18 Din, goveje meso II. razreda sprednji del 16 Din, telečje meso: sprednji del 15 Din. Glede slanine in svinjskega mesa se je dovolil mesarjem 8 dnevni rok za prostovoljno znižanje cen. Cene kruha: Beli kruh 25 para, mešani 50 para, črni 50 para. Gostilniške, kavarniške in restavracijske cene, kakor tudi cene mleka in nekaterih drugih živil se določijo 24. t. m. Znižanje cen so sprejeli konsumenti z velikim zadovoljstvom. Javnost zahteva, da je treba iti na tem potu dalje ter odpraviti oderuške cene v Zagrebu v celem obsegu.

— **Iz zagrebške carinarnice.** Glasom odredbe finančnega ministra izpremeni zagrebška carinarnica Zagreb južni kolodvor svoje dosedanje ime, ter se bo imenovala odslej »Glavna carinarnica I. reda Zagreb«.

— **Carinska ekspozitura na Bledu.** Za čas kopalne sezone se otvori na Bledu carinska ekspozitura, ki bo carinila blago inozemcev.

— **Imenovanja.** Srečko Grmovšek je bil imenovan za pravnega praktikanta pri deželnem sodišču v Ljubljani, Fran Selan, računski svetnik pri računovodstvu delegacije ministrstva financ v Ljubljani za računovodjo v 3. skupini II. kategorije pri inspektorju ministrstva za narodno zdravje v Ljubljani z osnovno plačo 6. stopinje.

— **Razpisana mesta.** Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje ravnateljsko službo v kategoriji A, III. položaj s prejemki, ki jih določa službeni pravilnik nameščencev osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Prošnje je vložiti do dne 15. julija 1925. — Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje mesto železniškega poslovodje za postajo Turiško vas na progi od Velenja do Dravograda-Meže. Prošnje je vložiti do 10. julija 1925. — Glede podrobnosti glej »Uradni list« z dne 22. junija 1925 št. 58.

— **Kako se godi slovenskemu železničarju v Vinkovcih.** Moža so poslali l. 1919 v Vinkovce. Takrat je bila tam pasivna rezistenca, vladala je korupcija in cvetelo je verižništvo. Stanovanja ni dobil, zato se je naselil v vagonu. Dne 1. marca, po 18 službenih letih, so ga vpokojili. Toda na pokojnino čaka še danes zaman. Od 1. marca ni dobil niti pare. Da je mogel preživljati sebe in rodbino, je delal pri kmetih. Sedaj je že 14 dni bolan, ne zasluži ničesar, urgence glede nakazila pokojnine pa so bob ob steno. Vrhu vsega so mu odpovedali stanovanje v vagonu. — Komentar je nepotreben!

— **Bolnica, ki je ne morejo zgraditi radi vojašnice.** »Slobodna Misao« prinaša sledečo za naše prilike karakteristično vest: Odločeno je, da se zgradi v Nikšiču okrožna bolnica. Za zgradbo se je interesiral sam kralj. Z dvanajstinami je bila potrebna svota dovoljena. Kredit je otvorjen, formalnosti so končane. Potom ofertalne licitacije se poveri zgradba nekemu inženirju. Z zgradbo se ima pričeti. Toda na mestu, kjer bi se morala zgraditi bolnica, stoji staro razpadlo poslopje, v katerem je bila svoječasno nameščena bolnica. To zgradbo je vojaška oblast nekoliko popravila ter namestila v njej celo vojakov, ki se sedaj nočejo izseliti. Gospodje pravijo, da je poslopje last vojske in ne države. Predno bo vprašanje lastnine rešeno, ugasnejo dovoljeni krediti, in Nikšičko okrožje ostane brez bolnice. — »Sve po redu i po zakonu«, zaključuje »Slobodna Misao«.

— **Novo probujena Poljska hoče vzgajati svojo mladino sama.** Poljsko naučno ministrstvo hoče omejiti študij poljskih visokošolcev v inozemstvu na minimum. V to svrho so dobili kompetentni organi navodila, da ne izdajajo visokošolcem v svrho študij v inozemstvu nobenih potnih listov več. Izdajo potnih listov v to svrho je rezerviralo naučno ministrstvo samemu sebi. Ministrstvo polaga važnost na to, da vzgaja novo probujena Poljska svojo mladino sama.

— **Štrajk v tovarni aeroplanov v Novem Sadu.** V tovarni aeroplanov v Novem Sadu so se skregali delavci, organizirani v »Savezu nezavisnih radnika Jugoslavije« (komunisti) z ostalimi delavci, pristaši samostojne demokratske in radikalne stranke. Ker imajo komunisti veliko večino, so proglasili štrajk ter zapustili korporativno delo. V zadevo se je morala vmešati uprava, ki je zagrozila komunistom, da jih izpre ter naroči delavce iz Slovenije. Tega so se komunisti ustrašili vrnili so se lepo zopet na delo.

— **Letalo brez lastnika.** Pred 7 meseci je dospel po železnici v Novi Sad zaboj z aeroplanom. Ker adresa ni natančna, v Novem Sadu adresata niso mogli najti. Železnica je o tem obvestila tovarno na Francoskem, ki je aeroplan poslala. Prišel je oficir, ki je izjavil, da se bo stvar že uredila. Nato se je v zadevo vmešala carinska oblast. Hoteli so letalo ocariniti. Ker je preveliko, da bi ga bili prenesli skozi vrata v pisarno, so ga pustili nadalje v vagonu. Železnica se je naveličala čakati na ležarino. Hotela je letalo prodati na javni dražbi. Toda vojno ministrstvo in ministrstvo notranjih zadev sta izjavili, da je aeroplan orožje, ki ga navaden civilist ne sme posedovati. Ležarina je med tem narasla na 60.000 Din. Železnica je pozvala radi tega ministrstvo notranjih zadev, naj plača ležarino ter prevzame letalo. Ministrstvo je izjavilo, da ležarine ne plača, pač pa je pripravljeno prevzeti letalo ne da bi plačalo zato komu samo paro! Tako je ostal aeroplan v vagonu in ležarina raste dalje ter bo rasla še kdo ve, koliko časa!

— **Renesansa dvoboja na Francoskem.** Te dni sta se dvobojevala v Parizu ob prisotnosti mnogih prič, novinarjev in prijateljev sporta dva glasovita borilca. Eden od duelantov je bil ranjen na roki. Tem povodom so začele razpravljati novine o neki renesansi dvoboja. Pojavili so se mnogi glasovi za viteško satisfakcijo. Med drugimi je naglašal prednosti dvoboja glasoviti komediograf Tierre Weber, ki je povdarjal, da nudi dvoboj vse drugačno satisfakcijo, kakor tožba pri sodišču. Sodna razprava je javna. Oba nasprotnika morata prati svojo čast in govoriti o intimnih stvareh pred mnogobrojno publiko. Mnogo bolje je, da poravnata svoje račune magari pred javnostjo, toda s sabljo v roki. Pri vsem tem je stvar tudi zabavna. Recimo: popoldne čajanka, zvečer ples, cercle ali salon, dopoldne pa športni užitki in dvoboj.

— **Vročina v Italiji traja dalje.** V Rimu je kazal termometer v petek v senci maksimalno 30°, minimalno 19°. Na solncu so imeli 41° vročine. Milan je bilježil 31, oziroma 20°, Benetke 31 (18), Firenze 31 (20), Trst 26 (17), Brindisi 30 (18), Palermo 29 (18).

— **Advokat na zatožni klopi radi soudeležbe pri tatvini.** Veliko senzacijo je vzbudila te dni neka obravnava pred okrožnim so-

To je bil njegov prvi poizkus

Za iznajdbo učinkujočega sredstva proti zarjam očesom danes pred 19 leti. „Rabi Burgit" je samorec prekuhal lubje potočnih vrb in tako dobil salicilne kisline, ki dolgo znano sredstvo za pobijanje sečne kisline in strdelosti kože. Ta sulicil je da danes glavna sestavina obliža proti kurjim očesom „Burgita", ga čemur izmalil ajegov brzi in zanesljivi učinek. Ni pa ostalo samo pri prvem poizkusu, nego se je v teku 19 let posvikost sestave Burgita izkazala v stoštratni rabi, kar je potrdila tudi zdravniška veda. Dobro je, da se človek uči iz dobre izkušnje toliko trpečih in se drži preskušenega sredstva. Druge fabrikate torej odklanjajte. Vprašajte zato v bližnji lekarni ali drogeriji po Burgitu. Ako ga pa tam ne dobite, se izplača stopiti še eno prodajalnice naprej. Da dobite Burgit, ta trud si prevelik. Prodno si pa dosti natvetsiti kakšen drug pomoček, pišite rajši na naše generalno zastopstvo, tvrdko

Ivan Svetec, Novomesto.

Cena za dvojne zavoje:
Burgit-obliž za kurja očesa Din. 9·—, Burgit-obliž za podplate Din. 12·—, Burgit-kopeli za noge Din. 10·—, 12 dvojnih zavojev kopeli za noge Din. 100·—.

Burgit d. z. o. z., Freilassing, Bayern.

Važno! Shranite! (Nadaljevanje sledi)

diščem v Mostaru. Na zatožni klopi je sedel odvetnik dr. D. iz Čapljine in njegova soproga. Obtožena sta bila zločina soudeležbe pri tatvini. Nagovorila sta namreč svojo služkinjo, da je kradla pri sosedih kokoši in druge stvari. Pokradenih je bilo 8 piščancev, 2 kokoši, 1 petelin, poleg tega več klafter drv in 30 kg koruze. V svrho zaslišanja več prič je bila razprava preložena.

— **Zvit tihotapec in še bolj zviti cariniki.** Te dni so vjeli finančni organi pri Sušaku beograjskega trgovca Beriolda Hercela. Zviti možakar je prišel sam v carinarnico ter povedal finančnim organom, da ima ocariniti neke igrače. Pri tem se je hvalil, da da »Bogu, kar je božjega in carju, kar je carjevega«. Ko so finančni organi ocarinili igrače, ki jih je Hercel prinesel, so možakarja preiskali, in našli so na njegovem telesu dragoceno biserno ovratnico in beneški šal. Finančarji so predmete ocarinili, ter rekli Hercelu, da »mora dati tudi državi, kar je državnega« in mu naložil globo 1800 Din.

— **Posledice pretepa med dvema prostitutkama.** Te dni sta se stepli na Dunaju pred neko kavarno v Hernalsu dve prostitutki. Vlekli sta se za lase ter valjali druga drugo po tleh. Kmalu se je nabrala velika množica radovednežev, ki je prisostvovala prizoru z užitkom. Končno so hoteli nekateri napraviti pretepu konec, ostali gledalci so zoper to protestirali. Nastal je prepir in kmalu so si bili tudi gledalci — med katerimi je bilo tudi več »štricijev« — v laseh. Pri pretepu je dobil zobotehnik Heinz Tragon od že večkrat predkaznovanega pretepača, delavca Leopolda Harbicha smrtnonevaren sunek z nožem v trebuh.

— **Karijera slikarskega modela.** Klaro Bihary je prignal z njeno materjo vred glad iz Madžarske v Jugoslavijo. Nastanili sta se v Subotici. Tudi tam jima sprva usoda ni bila mila. Tudi tam sta stradali. No, pa Klara je bila lepa 17letna devojčica, in našel se je slikar, ki ji je ponudil službo modela. Obljubil ji je 1000 Din od vsake slike, ki jo proda. Tako je začela Klara pozirati. Ker je bila lepo dekle, se je slikar kmalu zaljubil v njo. Ona pa v njega. Toda deklica se je slikarja kmalu naveličala. Atelije in Subotica sta ji postala preozka. Zahotelo se ji je življenje. Pustila je slikarja in začela je zahajati v subotiški bar. Ko je zmanjkalo kavalirjev, je vstopila v baru v službo kot natakarica. Pa tudi tega se je kmalu naveličala in odšla je v Beograd. Zavedala se je svoje lepote in prepričana je bila, da sreča tam končno bajnega princa, ki ga je pričakovala že toliko časa zaman. Toda ni ga srečala. Zato je postala za nekaj časa sobarica. Ko ji je postalo dolčas, je šla na ulico na lov za moškimi. Te dni se je sprehajala v elegantni svileni obleki po ulici ter metala koketne poglede na levo in desno. Tako je vzbudila pozornost službujočega orožnika, ki jo je ogovoril. Videč, da dekle ne zna nobene besede srbski, je bil možakar prepričan, da je napravil dober lov. Nataknil je bajonet na puško in gnal je Klaro na policijo. Tudi uradniki so mislili sprva, da imajo opraviti z nevarno špijonko. No končno so se prepričali, da ima dekle drugo misijo. Zaprli so jo za deset dni, po prestani kazni pa jo spremijo zopet z nasajenim bajonetom do madžarske meje.

— **Originelen poskus samomora pred očmi neizprosne device.** Carlo Zincotti, 22letni mladenič v Turinu je obiskal te dni svojo oboževanko, ki o njem ni hotela ničesar slišati. Ker je bila tudi to pot gluha za njegove prošnje, je vzel zaljubljeni Carlo velik oster kamen ter se pričel biti po glavi. Že po prvih udarcih mu je počila lobanja. Smrtnonevarno ranjenega dečka so prepeljali v bolnišnico. Zdravniki pravijo, da bo radi svoje svojeglavnosti in premalo trde glave najbrže umrl.

— **Zobozdravnik umoril svojo ženo.** Z uspavalnim plinom je usmrtil te dni v Los Angelesu zobozdravnik Young svojo ženo, s katero je živel v neslogi. Truplo je vrgel v vodnjak, ki ga je nato njegov 18letni sin zazidal. Ko so ljudje ženo pogrešili, so prijavili zadevo policiji, kateri se je posrečilo, da je izsilila po štiridnevnem zaslišavanju od dr. Younga priznanje. Young je zvabil svojo ženo pod pretvezo, da ji izdere zob, v svojo ordinacijsko sobo ter ji dal tako veliko dozo somnoforma, da je zaspala za vedno. Zagovarja se s tem, da mu je bil zakon neznosna muka, oblasti pa sumijo, da je izvršil umor, zato, da bi se bil polastil ženinega premoženja.

— **Mencia Karniciu oddana v sanatorij.** Bolezen atentatorice Mencie Karniciu, ki je, kakor znano, nedavno umorila v dunajskem Burgteatru »vojvodo« Panico, se je tako poslabšala, da zdravniki dvomijo, da bi dočakala morilka proces. Oddali so jo v neki privatni sanatorij.

— **Josip Soupal umobolen?** Josip Soupal, ki je bil obsojen radi umora dr. Rašina na 18 let težke ječe je začel kazati znake umobolnosti. Odkar je uvidel, da se zaman trudi, da bi dosegel obnovo procesa, trpi pod težkimi depresijami. V zadnjem času je odklanjal vsako hrano. Možakarja so prepeljali v Pankrac, da ga preiščejo psihijatri.

— **Bojazljiv ropar.** Na Dunaju se je pripetil te dni slučaj, da se je ropar ustrašil dveh žensk — če se nista mogoče zlagali. Helena Pietsch in Marta Komarowsky, prodajalki v neki trgovini draguljev sta prijavili policiji, da je prišel te dni pri belem dnevu v trgovino sumljiv individij, ki jima je pokazal neko pismo ter jima zagrozil, da ju ustreli, ako ga ovirata pri izropanju trgovine. »Korajžna« gospodična Pietsch ga je baje nato pošteno ozmerjala, nakar je fant pobegnil.

— **Ministri se iščejo.** Eden od največ čitanih bruselskih listov je priobčil te dni sledečo anonso: »Edina prilika svoje vrste! Oddati je 10 mest. Izredno ugodna ponudba za gospode. Spričevala sposobnosti se ne zahteva. Pogoj: Brezmadežna preteklost in sigurno nastopanje. Neodvisen položaj. Letno 80.000 fc in reprezentacijski stroški. Dopisi na ekspedico lista. Se mudi!« Več sto ponudb je prišlo na to anonco. Ponudili so se med drugim odvetniki, veleindustrijci, umetniki, uradniki in oficirji. Na odgovor so čakali zaman. Dober šaljivec si je dovolil dovtip, ker se ni moglo stvoriti v Belgiji že več tednov nobeno ministrstvo.

— **Misteriozna najdba mrtve ženske v Potsdamu.** Pri Potsdamu južno od pristanišča letal so našli žensko truplo, ki kaže znake, da gre za zločin. Mrtva ženska je identična s služkinjo Marijo Funzel, ki je prišla pred 14 dnevi v Potsdam, da nastopi službo. Pred par dnevi se je hotela udeležiti neke veselice, toda premislila si je, in šla je na izprehod, z katerega se pa ni več vrnila. Truplo so našli v prav plitvi vodi, in zdi se, da gre za umor iz pohotnosti.

— **Stavka tipografov v Londonu.** Londonski stavci zahtevajo povišanje mezd. Ker izdajatelji listov o kakem zvišanju nočejo ničesar slišati, je pričakovati, da izbruhne v kratkem stavka ter prenehajo izhajati vsi londonski listi.

Glas iz občinstva.

Na naslov poštnega ravnateljstva.

Nabiralnik na poslopju južnega kolodvora je mnogo premajhen. Ako prideš opoldne ter hočeš vreči v staro škatljo pismo, moraš napraviti poprej prostor, potem šele lahko stlačiš pismo notri. Prijatelji tujih znamk imajo tam najlepšo priliko, da si jih naberejo. Zato ni čudno, če toliko pisem ne pride na adresata. Vržite nabiralnik med staro pločevino in preskrbite novega, večjega!

Gospodarstvo.

PRESOJA VIN DIREKTNO PRODUKTIVNIH TRT V PARIZU.

Zadnja številka »Weinzeitung« je prinesla poročilo o vinski pokušnji od **raznih hibridov**, ki ga je posnelo iz »Les Vins de Alsace«, katero naj tudi našim vinogradnikom služi v poduk.

Dne 5. marca t. l. namreč se je sestala pod predsedstvom g. Mathieu-ja, direktorja vinotehničnega inštituta strokovna komisija v Parizu. Navedeno razstavo ste organizirali društvi Societé des Agriculteurs de France in Scieté des Viticulteurs de France.«

K pokušnji je bilo prinešeno 318 (636 buteljk) vin iz raznih vinorodnih krajev. Komisija se je razdelila v 4 različne sekcije. Vina so bila zaznamovana samo s številkami. Vsak presojevalec je za sé presojal vino ter je svoja opazovanja zaznamoval na polo papirja. Potem je vsaka sekcija na podlagi teh opazk sestavila skupno ocenjevanje. Vsi udeleženci so potem izvolili poseben višji presojevalni odbor, ki je konečno ponovno klasificiral vsa vina, ki so dobila višje točke.

Po končani klasifikaciji vseh pokušenj so bili izdani sledeči rezultati:

1. Splošen vtis, ki se ga dobi pri taki pokušnji, je da so vina hibridov le deloma navadna konsumna vina. Nekatera, ki so dobila do 15 točk (največ 20 točk) so bila pripoznana kot kurantna vina. **Nobeno izmed njih pa ni bilo pripoznano za (Vins fins) fino vino.**

2. Na splošno imajo **vina od hibridov karakterističen okus in buké, ki je popolnoma različen od domačih francoskih vin, ki jih pridelujemo že od nekdaj od naših francoskih trt, na katera so naši konsumenti že navajeni.** Posledica tega je (— iz trgovskega stališča), da — večino njih bi se uporabljalo samo za rezanje vin in sicer le v prav majhnem razmerju; drugače bi francoski konsumenti ta vina zavrgli in bi ista njihov okus pokvarila. Medtem pa je razumljivo, da se pod gotovimi okoliščinami na deželi lahko vporabljajo ta vina za **domačo pijačo**; tu koristijo ceno in dobro.

3. Pri pokušnji so se tudi pokazali v izdatni meri splošni pogreški v napravi ali vinifikaciji vina. Pokazala se je **neenotna, nepopolna** in **slaba naprava** vina. Komisija opozarja vse gojitelje hibridov na to važno točko.

4. Nekaj vzorcev žganja iz hibridov se je tudi poskusilo; nekateri so bili dobri.

5. Komisija konštatira proti koncu važnost sličnih prireditev, na katerih se dožene resnica, katera je zelo važna za bodočnost našega vinarstva.

Tudi za nas **Jugoslovane vinogradnike** so ti **rezultati** važni, posebno če vpoštevamo, da so Francozi v vzgoji hibridov najmanje 40 let pred nami. Na splošno pa smo lahko prepričanja **vsi**, da je pot za zboljšanje bodočega vinarstva potom direktno produktivnih vinskih trt, slej ko prej, težavna in še ne pojasnjena; toraj je na tem polju še obilica interesantnega dela.

LJUBLJANSKA BORZA,

dne 22. junija.

Vrednote: 7% investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 61.50, bl. 62.50; Loterijska 2½% državna renta za vojno škodo den. 202; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 200; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 225, bl. 265; Merkantilna banka, Kočevje den. 100, bl. 102; Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 800, bl. 805; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana bl. 135; Trbovelj. premogokopna družba, Ljubljana den. 328; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d .d., Ljubljana den. 100, bl. 112; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 265, bl. 280; 4½% zastavni listi Kranjske dež. banke den. 20; 4½% kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20.

Blago: Les: Deske 12, 18, 24, 28 mm, paral. od 18 cm šir. napr., I. in II. vrsta, 38 mm, 15 cm šir., 38 mm 25 cm šir., 48 mm 15 cm šir., 48 mm od 28 cm šir., fco nakladalna postaja 3 vag., den. 640, blago 640; letve 12 × 4 — 40, 18 × 4 — 40, 24 × 4 — 50 28×4—50, 38×4—60, 48×4—70, 58×4—80, 78×4—80, I. in II. vrsta fco nakladalna postaja 2 vag., den. 640, bl. 640; čreslo, suho, letošnje, v ovojih, fco nakladalna postaja den. 35. — **Žito in poljski pridelki:** Pšenica Manitoba 3, fco Postojna trans. bl. 445; pšenica Hardwinter, fco Postojna trans. bl. 435; pšenica avstralska, fco Postojna trans. bl. 380; fižol, ribničan, orig., fco Ljubljana den. 260; fižol, prepeličar, orig., fco Ljubljana den. 250; ječmen, srbski, 60 kg, fco Ljubljana bl. 325; koruza slavonska, par. Vinkovci blago 195.

BORZE:

— **Zagreb**, 22. junija. Devize: Curih 11.24 do 11.34, Praga 171.10—173.50, Newyork 57.515—58.315, London 280.55—283.55, Trst 219.50—222.50, Berlin 13.725—13.875, Dunaj 0.08135—0.0825.

— **Curih**, 22. junija. Predborza: Beograd 8.875—8.925, Pariz 24—24.15, London 25.02 do 25.04, Newyork 514.70—515.20, Milan 19.65 do 19.75, Praga 15.20—15.30, Dunaj 0.00724 do 0.007265.

× **Dobava.** Pri stalni vojni bolnici Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se vrši dne 27. junija t. l. direktna pogodba za nabavo živiljenskih potrebščin 500 kg masti, 50 kg suhih sliv, 600 kg riža, 40 kg pšeničnega zdroba, 100 kg fižola, 300 kg ješprenja, 120 kg makaron, 200 kg sladkorja, 20 kg kave portoriko, 40 litrov vinskega kisa, 600 litrov vina. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, natančnejši pogoji pa pri stalni vojni bolnici Dravske divizijske oblasti interesentom na vpogled.

× **Dobava.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. junija 1925 ponudbe glede dobave raznih pisarniških in litografskih potrebščin. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.
Odgovorni urednik: Železnikar Aleksander
Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

MALI OGLASI

do 20 besed Din 3·—, vsaka nadaljna beseda 50 para.

Agentura
dobro vpeljana, prevzame vseh vrst trgovska zastopstva. — Ponudbe: »Agentura« na upravo lista.

Pozor! Pozor!
V nedeljo 14. t. m. popoldne se je izgubila črna listnica z vsebino Din 100.— in različnimi dokumenti od postaje Št. Vid-Vižmarje na cesti proti Smledniku do okna »Turnca«. Najditelja se prosi, da isto odda proti nagradi v upravi »Nar. Dnevnika«.

Proda se
radi nujnega odpotovanja jako poceni posestvo, obsegajoče 10 ha z gospodarskim poslopjem, njivami, gozdom in velikim hlevom. Pet minut od železnice. Krasen ragled. Posebno pripravno za profesijonista ali lesnega trgovca. Eventuelno se odda tudi v najem. Ponudbe na naslov: Anton Zruštek, pošta Mislinje, železniška postaja Dovže pri Slovenjgradcu v Jugoslaviji.

Revirni gozdar
z državnim izpitom, 34 letno temeljito vsestransko prakso in prvovrstnimi izpričevali, izvežban tudi v poljedelskem gospodarstvu, ki je vodil samostojno večje revire ter govori slovenski in nemški, želi izpremeniti svojo neodpovedano službo. Ponudbe pod »Revirni gozdar« na upravo lista.

Službo blagajničarke
išče gospodična, vešča tudi vseh pisarniških del. — Ponudbe prosi na upravo lista pod: »Blagajničarka«.

Original
Leyrerjeve slike in Valvazorja. proda Hinko Sevar, antikvariatknjigarna, Ljubljana.

Gospodična
poučuje citre proti nizkemu honorarju. Gre tudi na dom. Naslov pove uprava lista.

Damski in dekliški slamniki
po znižanih cenah ravnokar došli!
Oblike damske od Din 70·— do Din 150·—, otroške od Din 50·— do Din 70·- nakiteni od Din 100·- naprej — dokler traja zaloga.
Oglejte si cene v izložbi
MINKA HORVAT, Ljubljana,
Stari trg štev. 21

Oblačilno blago
v ostankih in od kosa kupite vedno dobro in najceneje v
TEKSTILBAZARJU,
LJUBLJANA, Krekov trg štev. 10, prvo nadstropje.
Zunanji naročniki! Pišite po cenik!

Ženitev.
Dame (tudi brez premoženja) naj pošljejo svoj naslov in 5 dinarjev na upravo lista pod šifro: »Ženitev«. Tajnost zajamčena.

Josip Petelinc, Ljubljana
Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi Na malo!
Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, moško blago, platnine, lepe robe, ščetke, mreže, toaletno blago.
Telefon 915 Telefon 915

„Opeka“
prvovrstne zidake priporoča opekarna
„EMONA“ D. D.
v Ljubljani — Tovarna na Viču (Erdo) — Pisarna v Prešernovi ulici 3, pritličje.

Najboljši šivalni stroji in kolesa so edino le
Josip Petelinc-a
znamke
GRITZNER, PHÖNIX in ADLER
za rodbino, obrt in industrijo
Ljubljana blizu Prešernovega spomenika
Pouk v vezenju brezplačno. Večletna garancija.
Delavnica za popravila
Na veliko. Telefon 313 Na malo.

Trgovski uradnik
perfekten knjigovodja in korespondent z dolgoletno prakso iše primernega mesta pri večjem podjetju. — Ponudbe pod »Izvrstna moč« na upravo lista.

Stavbišča
pod Rožnikom in ob Dunajski cesti na Brinju prodaja Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani, Aleksandrova cesta.

TISKARNA „MERKUR“
TRG. DR. D. D.
Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časopise, lepake, brošure, posetnice in razglednice. Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge uradne tiskovine. ..... Lastna knjigoveznica.
LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552